

Preparaty prozdrowotne dla cieląt

Autor: mgr inż. Dorota Kolasińska

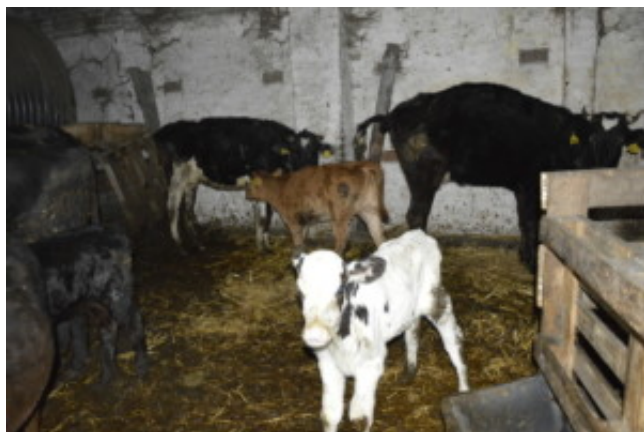
Data: 5 maja 2016

Preparaty prozdrowotne dla cieląt stosowane są powszechnie jako dodatek do mieszanek paszowych z zakupu i preparatów mlekozastępczych, należą do nich prebiotyki, probiotyki i preparaty „na odporność”. Warto przypomnieć sobie co to jest i co może nam dać stosowanie tego typu dodatków we własnych paszach.

Zaburzenia układu pokarmowego cieląt (biegunki) są częstą przyczyną upadków i osłabienia organizmu już na samym wstępie odchowu. Zastosowanie probiotyków wspomaga proces ochrony organizmu, rozwoju brodawek żwaczowych i poprawia efektywność chowu, poprzez zwiększone wykorzystanie paszy.

*– U nas ciężko z jakąkolwiek profilaktyką. Jak zwierzęta są zdrowe, to dobrze, a jak chore to się je leczy. **Trudno przetłumaczyć, jak ważne jest zapobieganie chorobom.** Może teraz, przy tych cenach mleka będą szukać sposobów oszczędzania i zadbają o profilaktykę – mówi Adam Siębor, lekarz weterynarii z pow. sokołowskiego.*

Prebiotyki

Cielęta utrzymywane z jałówkami i dorosłymi krowami mają większe predyspozycje do biegunek niż cielęta wcześnie odłączane od matek.

Prebiotyki są to substancje mające za zadanie stymulowanie przyjaznej mikroflory do zasiedlenia i rozwoju w jelicie. Ulegają częściowo fermentacji, powodując wzrost i aktywność bakterii bytujących w jelicie, które wpływają na wzrost odporności i wypierania flory patogennej. Do prebiotyków, które można stosować w żywieniu cieląt zalicza się oligosacharydy i polisacharydy (skrobia, celuloza, maltoza i sacharoza). **W preparatach mlekozastępczych występują prawie zawsze, pełniąc funkcje stymulujące układ pokarmowy do zasiedlenia korzystnych bakterii.** Prebiotykami są również niektóre białka, peptydy i tłuszcze. Podsumowując, prebiotykem po prostu żywimy bakterie kolonizujące jelita, aby stworzyć im dobre warunki do rozwoju. Jednak może być to utrudnione, ponieważ większość z tych substancji będzie trawionych przez bakterie fermentacji żwaczowej. A po co właściwie cielakom te bakterie?

Probiotyki

Trudno przetłumaczyć, jak ważne jest zapobieganie chorobom. Może teraz, przy tych cenach mleka będą szukać sposobów oszczędzania i zadbać o profilaktykę.

Adam Siębor, lekarz weterynarii z pow. sokołowskiego

Probiotyki to żywe lub martwe bakterie i ich enzymy, wpływające korzystnie na utrzymanie równowagi mikrobiologicznej w organizmie. **Występują w nim naturalnie, a dodatkowe ich wprowadzenie spowoduje wzmoczenie wszystkich funkcji przez nie wykonywanych.** Należy pamiętać, że nie wszystkie probiotyki dostępne na rynku są idealne dla cieląt. Należą do nich: *Lactobacillus*, *Streptococcus*, *Enterococcus*, *Bacillus*, drożdżaki *Saccharomyces* i grzyby *Aspergillus*. Z czym nam się one kojarzą? Z zapaleniem wymienia. **Stąd wiadomo, skąd się biorą bakterie kałowe w wymieniu dorosłych krów.** Korzystna mikroflora jelitowa, wcale nie jest korzystna w innych miejscach organizmu. Probiotyki muszą spełniać określone warunki, żeby prawidłowo wykonywać swoje funkcje:

- powinny pochodzić z mikroflory zwierzęcej, najlepiej bydlęcej
- muszą mieć zdolności adaptacyjne do kolonizacji w przewodzie pokarmowym cieląt
- muszą być odporne na działanie enzymów przewodu pokarmowego
- ich właściwości powinny być zbadane klinicznie
- powinny charakteryzować się zdolnością do szybkiego wzrostu
- powinny się dobrze przechowywać (nie wymierać, nie psuć się)

Probiotyki to żywe lub martwe bakterie i ich enzymy, wpływające korzystnie na utrzymanie równowagi mikrobiologicznej w organizmie.

Funkcje probiotyków w organizmie cieląt:

- wypieranie flory patogennej (bakterii chorobotwórczych)
- poprawa odporności organizmu
- zapobieganie biegunkom
- poprawa przyrostów i wykorzystania paszy
- zastąpienie antybiotykoterapii w przypadku biegunek
- wzrost efektywności chowu
- zwiększenie odporności na stres
- szybszy powrót do zdrowia po przebytej chorobie

Jak działają?

Maluchy w pierwszych dniach po urodzeniu są bardzo wrażliwe na drobnoustroje.

Bakterie wprowadzone do organizmu cielęcia, niezależnie od tego czy działają pozytywnie czy negatywnie, zasiedlają nabłonek jelita. **Te, których byśmy nie chcieli w jelitach, kolonizują bardzo łatwo, dostając się do organizmu ze środowiska (obornik, słoma, woda, pasza).** Aby skutecznie zapobiec zasiedleniu układu pokarmowego florą patogeną wywołującą szereg chorób noworodków, warto wprowadzić wcześniej florę, działającą korzystnie, ponieważ zajmując miejsce na nabłonku zablokuje miejsce kolonizacji szczepów patogennych. **Probiotyki konkurują o miejsce na nabłonku, składniki pokarmowe (często żywią się tym samym co patogeny), wydzielają mucyny – substancje wyścielające nabłonek i zmieniające jej budowę tak żeby bakterie negatywnie działające nie miały gdzie się osiedlić.** Probiotyki trawiąc węglowodany wytwarzają znaczną ilość kwasów (masłowy, octowy, propionowy), dzięki którym pH jelita grubego zmienia się na niekorzystne do bytowania innych bakterii. Stwarzają dobre warunki dla siebie, a przy okazji stabilizują środowisko jelita grubego.

Skuteczność

Skuteczność probiotyku zależy od:

- kondycji cielęcia
- doboru odpowiedniego szczepu
- ilości zastosowanego preparatu prozdrowotnego
- długotrwałości działania
- wieku cielęcia

Przy ostrych biegunkach bardziej skuteczne będzie podanie dużej dawki w krótszych odstępach czasu.

Kiedy rozpocząć podawanie?

Warto pamiętać, od czego zależy skuteczność probiotyku.

Najlepiej byłoby jak najwcześniej, ponieważ od razu po urodzeniu cielę nie posiada dobrze rozwiniętego układu odpornościowego. Oprócz siary, która niewątpliwie ma działanie prozdrowotne, można zastosować probiotyk, który skutecznie będzie chronił organizm przed drobnoustrojami. Będzie to jedna z bardziej skutecznych metod zapobiegania biegunkom u cieląt i niezbyt inwazyjna. **Probiotyki stosowane są powszechnie u ludzi podczas antybiotykoterapii, która może działać niekorzystnie również na bakterie niezbędne w organizmie.** Antybiotyk wyjaławia organizm z bakterii pozytywnych, dając idealne warunki do zasiedlenia flory patogennej. Podobnie jest u małych cieląt, które nie posiadają skutecznej ochrony w postaci flory jelitowej.

Organizm noworodka po urodzeniu jest jałowy, podobnie jak siara ze zdrowego wymienia krowy. Dlatego warto wspomóc jednocześnie układ pokarmowy i odpornościowy. **Pierwszy cel to dobre zdrowie i kondycja przez cały okres odchowu, a drugi, poboczny to lepsze przyrosty i wykorzystanie paszy.**

Opłacalność

Szacuje się, że probiotyki mają znaczny wpływ na zwiększenie tempa wzrostu nawet o 5–15% i obniżenie wykorzystania paszy na kg przyrostu. **W kryzysie na rynku mleka, może być to klucz do sukcesu oszczędności w żywieniu bydła.** Bardzo skuteczną metodą wprowadzania probiotyków do diety jest stosowanie szczepów fermentacji mlekowej do zakiszania kukurydzy czy siana.

Na rynku jest dość dużo preparatów probiotycznych dla cieląt, wystarczy wpisać hasło w wyszukiwarce i wyskakuje kilka pozycji. Dostępne są w formie proszku i płynów (zawiesiny). **Stosuje się je od 1–2 dnia życia, jako dodatek do siary podawanej z wiaderka lub w późniejszych tygodniach odchowu jako dodatek do paszy.** Jednokrotny wydatek jest duży, ale starcza na długo. Dostępne są różne gramatury opakowań, jednak najbardziej opłacalny będzie zakup tych większych.

Oddzielne kojce, nawet prowizoryczne zabezpieczą cielęta przed roznoszeniem patogenów pochodzących z zakażonego kału innych osobników

Kalkulacja preparatu probiotycznego w proszku 1 kg

- Koszt: ok. 430 zł

Cielęta powinny dostać go w 1–2 dniu, 7, 14, 21 i 28, czyli 5-krotnie. Dawka jednorazowego podania

to 1,5 g.

- 1000 g preparatu podzielone na 1,5 g, daje ok. 666 dawek,
- Dla jednego cielęcia podajemy preparat pięciokrotnie, czyli 666 dawek należy podzielić przez 5,
- 1 kg proszku wystarcza na aplikację 133 cielętom, zakładając zadawanie w takich konkretnych dawkach,
- przy bieguncie lub po antybiotykoterapii najlepiej będzie ustalić dawkę preparatu z lekarzem weterynarii (dostosowuje się ją do wieku, kondycji i masy ciała),
- podsumowując, na prewencję jednego cielęcia w przypadku tego dodatku wydamy **3,23 zł**,

Kalkulacja preparatu probiotycznego w zawiesinie 20 l

- Koszt: ok. 140 zł

Cielęta otrzymują 20 ml 2 razy dziennie przez cały okres odchowu, licząc, że będzie to odchów 3-miesięczny:

- dla jednego cielęcia 20 ml mnożymy dwukrotnie, wychodzi 40 ml preparatu na dobę

Starsze cielęta też mogą otrzymywać preparaty prozdrowotne. Wpłynie to na późniejszą wydajność mleczną i mięsną.

- odchów trwa 90 dni, a więc 40 ml mnożymy razy 90, wychodzi nam 3600 ml
- 20 000 ml (20 l) dzielimy na 3600 ml, wychodzi nam 5,5
- 5,5 to liczba cieląt, które otrzymają preparat w całym okresie odchowu
- 140 zł dzielimy na 5,5, wychodzi nam 26,19 zł
- Na jedno cielę wydamy **26,19 zł**

Przy biegunkach dziennie podaje się 2 razy po 40 ml.

Podsumowując, łatwo można zauważyć, które rozwiązanie jest bardziej opłacalne.

Inne preparaty prozdrowotne

Jakie warunki muszą spełniać probiotyki by dobrze funkcjonować?

– We wzmocnieniu odporności cieląt skuteczny jest również skoncentrowany **wyciąg z czosnku**. Można go dodawać do wody i paszy. Ma szerokie spektrum działania, ale przede wszystkim stymuluje układ odpornościowy. **Stosuje się również wiórki czosnkowe, które w swoim składzie mają dodatkowo wyciąg z juki i ekstrakt czosnku** – mówi pani Karolina, doradca żywieniowy ze znanej firmy paszowej.

U cieląt działa:

- antybakteryjnie, antywirusowo i przeciwgrzybiczo,
- pobudza apetyt,
- wzmacnia odporność układu oddechowego i pokarmowego,
- zmniejsza wykorzystanie paszy na kg przyrostu,
- zmniejsza zachorowalność i liczbę upadków,

Polecanym preparatem jest również mieszanka uzupełniająca zadawana tuż po porodzie na bazie **oregano, kolendry i witaminy E** pełniących funkcje przeciwbiegunkowe, ale na różnorakim tle

– pasożyty, bakterie, pierwotniaki (kokcydioza, kryptosporidioza).

Przeciwbiegunkowo u cieląt stosuje się również mieszanki uzupełniające błonnik w diecie, pochodzący z gumy akacjowej (arabskiej). Pełni zadanie osłaniające jelita. **Głównym składnikiem są polisacharydy, które mają teoretycznie działanie prebiotyczne.** Pytanie tylko, czy nie są rozkładane już w żwaczu.

Jakie funkcje w organizmie cieląt spełniają probiotyki?

Preparaty prozdrowotne pełnią bardzo ważną funkcję w odchowie cieląt. Dzięki nim możemy całkowicie wyeliminować biegunki oraz część chorób układu oddechowego. Wpływają korzystnie na odporność, zdrowie, dobre przyrosty i wykorzystanie paszy. **Można je stosować od pierwszych dni życia, dzięki czemu już najmłodsze maluchy oprócz siary otrzymają „zastrzyk” korzystnych bakterii, które wpływają na prawidłowy wzrost i rozwój młodych.** Na rynku jest cała gama produktów tego typu, wystarczy trochę poszperać w internecie i na pewno znajdziemy coś dla naszych cieląt. Nawet jeśli jest to wysoki jednorazowy wydatek, to naprawdę warto. Zabezpieczmy swoje zwierzęta przed biegunką i usprawnijmy ich układ odpornościowy. Efekt będzie widoczny już po pierwszych tygodniach!

Przeczytaj również:

[1. Choroby cieląt: jak je wykrywać i jak im zapobiec?](#)

[2. Biegunka u prosiąt i cieląt. Jak z nią walczyć?](#)

[3. Ocena prawidłowego odpojenia cieląt siarą](#)

Czy artykuł był przydatny?

Kliknij na gwiazdkę, by zagłosować

-
-
-
-
-

Submit Rating

Ocena 0 / 5. Liczba głosów 0

Na razie brak głosów. Możesz być pierwszy!